

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege
cu privire la statistica oficială**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului pentru examinare proiectul de lege
cu privire la statistica oficială.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**L E G E****cu privire la statistica oficială**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Regulamentul (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene (text cu relevanță pentru SEE și Elveția), cu modificările și completările ulterioare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 187 din 31 martie 2009 și Codul de Practici al Statisticilor Europene, adoptat de Comitetul Sistemului Statistic European din 28 septembrie 2011.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1. Sfera de reglementare**

(1) Prezenta lege reglementează organizarea și funcționarea sistemului statisticii oficiale și stabilește cadrul juridic pentru dezvoltarea, producerea, diseminarea și coordonarea statisticii oficiale.

(2) Prezenta lege se aplică producătorilor și utilizatorilor de date statistice oficiale, respondenților care prezintă date individuale, generalizate și administrative pentru scopuri statistice.

Articolul 2. Cadrul juridic

(1) Legislația cu privire la statistica oficială include prezenta lege, alte acte normative, precum și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Prevederile altor legi organice, care se referă la statistica oficială, se aplică în măsura în care nu contravin prezentei legi.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

cercetare statistică – proces de cunoaștere a fenomenelor de masă, realizat cu ajutorul metodelor statistice, începînd de la colectarea datelor pînă la diseminarea acestora;

colectare a datelor – anchete și toate celelalte metode de obținere a informațiilor din diferite surse, inclusiv din surse administrative;

clasificare – divizare a mulțimii de obiecte la submulțimea lor după asemănări sau deosebiri în conformitate cu metodele adoptate;

clasificator – document oficial care reprezintă o culegere sistematizată a denumirilor și codurilor grupelor de clasificare și/sau obiectelor de clasificare;

diseminare – difuzare a informației statistice, indiferent de forma ei și de metodele utilizate;

dezvoltare – activitate care vizează crearea, consolidarea și ameliorarea metodelor, standardelor și procedurilor statistice utilizate în vederea elaborării și difuzării de statistici, precum și a elaborării de noi statistici și indicatori;

date confidențiale – date care permit identificarea unităților statistice, fie direct, fie indirect, dezvăluind astfel informații individuale. Pentru a stabili dacă o unitate statistică este identificabilă, trebuie luate în considerare toate mijloacele relevante care ar putea fi utilizate în mod justificat de către terți în vederea identificării unității statistice;

date individuale – date care permit identificarea persoanelor fizice sau juridice;

date administrative – informație obținută de autoritățile administrației publice centrale și/sau locale, de alte autorități publice, în scopul exercitării obligațiilor administrative;

metodologie statistică – reguli și metode științifice de elaborare a cercetărilor statistice;

nomenclator – listă, broșură, carte care cuprinde nomenclatura dintr-un anumit domeniu al științei, tehnicii etc., clasificată după un anumit criteriu;

producere – colectare, prelucrare, sistematizare, centralizare, analiză, estimare curentă și diseminare a informației statistice;

program al lucrărilor statistice – program al cercetărilor și publicațiilor statistice privind îndeplinirea lucrărilor statistice anuale, tipul cercetărilor, profilul elaborărilor, periodicitatea acestora și termenul de prezentare către beneficiar;

producător de statistici oficiale – instituție publică sau unitate cu profil statistic în cadrul unei autorități ori instituții publice, parte a sistemului statistic național, care colectează date statistice, procesează și diseminează statistici oficiale;

respondent – persoană fizică sau juridică care pregătește și prezintă date individuale producătorilor de statistici oficiale;

statistică oficială – activitate a producătorilor de statistici oficiale de colectare și procesare a datelor individuale, de centralizare, stocare și diseminare a informației statistice, desfășurată cu aplicarea metodologiilor statistice;

scop statistic – utilizare a informației statistice pentru descrierea numerică, verbală sau grafică a fenomenelor și proceselor în masă care au loc în societate, în economia națională și în mediu;

utilizare în scopuri statistice – utilizare exclusivă în vederea dezvoltării și elaborării de rezultate și de analize statistice;

utilizator – persoană fizică sau juridică care utilizează informație statistică centralizată, care nu conține date confidențiale;

unitate statistică – unitate de observație de bază, și anume, o persoană fizică sau juridică, o gospodărie la care se referă datele;

informație statistică – informație cu caracter social, economic, demografic, privind mediul, obținută în baza cercetărilor statistice și/sau datelor administrative;

identificare directă – identificare a unei unități statistice pornind de la numele sau adresa acesteia sau de la un număr de identificare accesibil publicului;

identificare indirectă – identificare a unei unități statistice prin oricare alte mijloace, altele decât identificarea directă.

Capitolul II

SARCINILE ȘI PRINCIPIILE STATISTICII OFICIALE

Articolul 4. Sarcinile statisticii oficiale

Producătorii de statistici oficiale colectează, prelucrează, sistematizează, centralizează, analizează, estimează și diseminează informația statistică conform principiilor fundamentale ale statisticii oficiale.

Articolul 5. Principiile fundamentale ale statisticii oficiale

Principiile fundamentale ale statisticii oficiale sînt următoarele:

a) cadrul instituțional

independență profesională – statisticile trebuie elaborate, produse și diseminate în mod independent, în special în ceea ce privește alegerea tehnicilor, definițiilor, metodologiilor și surselor care urmează să fie utilizate, precum și în ceea ce privește termenele și conținutul tuturor formelor de diseminare, iar îndeplinirea respectivelor sarcini se desfășoară fără nici o presiune din partea unor grupuri politice sau de interese sau a autorităților naționale;

mandat pentru colectarea datelor – autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale trebuie să dețină un mandat legal clar pentru colectarea informațiilor în vederea producerii statisticii oficiale. Administrațiile, întreprinderile, gospodăriile și publicul larg pot fi obligați prin lege să permită accesul la date sau să furnizeze date pentru producerea statisticii oficiale, la cererea producătorilor de statistici oficiale;

adecvare a resurselor – resursele aflate la dispoziția autorității centrale în domeniul statisticii și a celorlalți producători de statistici oficiale trebuie să fie suficiente pentru a răspunde cerințelor statisticilor oficiale;

angajament privind calitatea – producătorii de statistici oficiale se angajează să asigure calitatea și identifică în mod sistematic și regulat punctele tari și punctele slabe pentru îmbunătățirea continuă a proceselor și produselor;

confidențialitate a informației statistice – protejare a datelor confidențiale referitoare la unitățile statistice individuale, care sînt obținute direct în scopuri statistice sau indirect din surse administrative sau din alte surse și implică interzicerea utilizării datelor în alte scopuri decît cele statistice și a divulgării ilegale a acestora;

imparțialitate și obiectivitate – autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale trebuie să producă și să disemineze statistici oficiale respectînd independența științifică într-o manieră obiectivă, profesionistă și transparentă, prin care toți utilizatorii sînt tratați echitabil;

b) procesele statistice

metodologie solidă – statisticile de calitate trebuie să se bazeze pe o metodologie solidă, care necesită instrumente, proceduri și cunoștințe de specialitate adecvate;

proceduri statistice adecvate – statisticile de calitate trebuie să se bazeze pe proceduri statistice adecvate implementate de la colectarea datelor pînă la validarea acestora;

sarcină neexcesivă pentru respondenți – sarcina de răspuns trebuie să fie proporțională cu nevoile utilizatorilor și să nu se dovedească excesivă pentru respondenți. Producătorii de statistici oficiale monitorizează sarcina de răspuns și stabilesc ținte pentru reducerea acesteia în timp;

raport cost/eficiență – resursele trebuie utilizate eficient;

c) produsele statistice

relevanță – statisticile oficiale trebuie să îndeplinească nevoile utilizatorilor;

acuratețe și fiabilitate – statisticile oficiale trebuie să reflecte realitatea cu acuratețe și fiabilitate;

promptitudine și punctualitate – statisticile oficiale trebuie să fie diseminate într-o manieră promptă și punctuală;

coerență și comparabilitate – statisticile oficiale trebuie să aibă coerență internă și în timp și să fie comparabile între regiuni și țări; trebuie să fie posibilă combinarea și folosirea comună a datelor din diferite surse;

accesibilitate și claritate – statisticile oficiale trebuie să fie prezentate într-o formă clară și ușor de înțeles, să fie diseminate într-o manieră adecvată și convenabilă, să fie disponibile și accesibile, respectîndu-se imparțialitatea și să fie însoțite de metadate și linii directoare.

Capitolul III

ORGANIZAREA SISTEMULUI STATISTIC NAȚIONAL

Articolul 6. Sistemul statistic național

(1) Sistemul statistic național este format din:

a) autoritatea centrală în domeniul statisticii și subdiviziunile ei teritoriale, instituțiile subordonate acesteia;

b) Banca Națională a Moldovei;

c) alți producători de statistici oficiale, (în continuare – *producători de statistici oficiale*).

(2) În cadrul sistemului statistic național, Banca Națională a Moldovei își dezvoltă, produce și diseminează statistica oficială din domeniul său de competență potrivit legii proprii de organizare și funcționare și principiilor fundamentale ale statisticii oficiale prevăzute de prezenta lege.

(3) Alți producători de statistici oficiale sînt instituții publice sau structuri distincte, organizate în cadrul autorităților și organizațiilor de care aparțin, autorizate să colecteze, să producă și să disemineze date statistice oficiale, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Articolul 7. Autoritatea centrală în domeniul statisticii

(1) Autoritatea centrală în domeniul statisticii este o autoritate administrativă independentă instituțional și profesional, creată pe lângă Guvern pentru coordonarea sistemului statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale.

(2) Autoritatea centrală în domeniul statisticii are misiunea de a asigura utilizatorii cu informații statistice de calitate și la timp, necesare pentru elaborarea și monitorizarea politicilor economice și sociale, deciziilor autorităților publice și mediului de afaceri, pentru elaborarea cercetărilor științifice, informarea societății și altor categorii de utilizatori, după caz.

(3) Autoritatea centrală în domeniul statisticii definește și implementează, în domeniul său de activitate, cadrul normativ și instituțional necesar realizării sarcinilor statisticii oficiale.

(4) Autoritatea centrală în domeniul statisticii emite, în limitele competenței, acte normative ce țin de producerea informației statistice, obligatorii pentru toate persoanele fizice sau juridice care cad sub incidența prezentei legi;

(5) Structura și regulamentul de organizare și funcționare a autorității centrale în domeniul statisticii se aprobă de Guvern. În subordinea autorității centrale în domeniul statisticii funcționează subdiviziuni teritoriale de statistică, a căror structură se aprobă de directorul general al autorității centrale în domeniul statisticii.

(6) Autoritatea centrală în domeniul statisticii inițiază programe de formare profesională continuă pentru personalul propriu și al celorlalți producători de statistici oficiale, prin intermediul instituțiilor de specialitate.

(7) Autoritatea centrală în domeniul statisticii implementează conceptele privind managementul calității în sistemul statistic național.

(8) Autoritatea centrală în domeniul statisticii și subdiviziunile ei teritoriale sînt apolitice, nu sprijină și nu acordă asistență nici unui partid politic.

(9) Autoritatea centrală în domeniul statisticii decide asupra metodelor, standardelor și procedurilor statistice, precum și asupra conținutului și momentelor publicării de date statistice.

(10) Autoritatea centrală în domeniul statisticii facilitează dialogul dintre producătorii și utilizatorii de statistici oficiale privind necesitatea de statistici pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor de dezvoltare națională, regională și locală.

(11) În exercitarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, autoritatea centrală în domeniul statisticii și subdiviziunile ei teritoriale sînt independente față de orice persoană juridică sau fizică.

(12) Imixtiunea în activitatea autorității centrale în domeniul statisticii și subdiviziunilor ei teritoriale, precum și împiedicarea sub oricare formă a activității acesteia atrag după sine răspunderea în conformitate cu legislația.

Articolul 8. Conducerea autorității centrale în domeniul statisticii

(1) Autoritatea centrală în domeniul statisticii este condusă de un director general, numit și revocat din funcție de Guvern în condițiile prezentei legi, pe un termen de 5 ani. Funcția de director general nu poate fi ocupată de aceeași persoană mai mult de două termene.

(2) Ocuparea funcției de director general se face, pentru fiecare termen, prin concurs deschis, în condițiile legislației în vigoare.

(3) Directorul general este asistat de unul sau de mai mulți directori generali adjuncți al căror număr se stabilește de Guvern, la propunerea directorului general.

(4) Directorii generali adjuncți sînt numiți și eliberați sau destituiți din funcție, în condițiile legii, de Guvern, la propunerea directorului general.

(5) Cerințele înaintate față de candidații la funcția de director general sînt:

- a) să dețină cetățenia Republicii Moldova;
- b) să aibă studii superioare;
- c) să aibă experiență de muncă în domeniul activității statisticii de cel puțin 7 ani, dintre care 3 ani de experiență managerială;
- d) să nu aibă antecedente penale nestinse;
- e) să fie apt din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor;
- f) să cunoască limba de stat;
- g) să se bucure de o reputație ireproșabilă.

(6) Cerințele înaintate față de candidații la funcția de director general adjunct sînt:

- a) să aibă studii superioare în domeniul statistic, economic sau al tehnologiilor informaționale;
- b) să aibă experiență de muncă în domeniul statistic, economic, financiar sau al tehnologiilor informaționale de cel puțin 5 ani, dintre care 2 ani de experiență managerială;
- c) să nu aibă antecedente penale nestinse;
- d) să fie apt din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor;
- e) să cunoască limba de stat;
- f) să se bucure de o reputație ireproșabilă.

(7) Mandatul de director general al autorității centrale în domeniul statisticii încetează în cazurile:

- a) expirării termenului pentru care a fost numit;
- b) revocării;
- c) demisiei din proprie inițiativă;
- d) decesului.

(8) Revocarea directorului general se face în cazurile:

- a) pierderii cetățeniei Republicii Moldova;
- b) condamnării, în baza hotărîrii definitive și irevocabile a instanței de judecată, pentru comiterea unei infracțiuni;
- c) imposibilității, din motive de sănătate, de exercitare a atribuțiilor timp de mai mult de 4 luni consecutiv;
- d) declarării dispariției fără urmă, în conformitate cu legea;
- e) incompatibilității cu o altă activitate remunerată;
- f) stabilirii, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;
- g) nedepunerii declarației de avere și interese personale sau refuzului de a o depune, în condițiile art.27 alin.(8) din Legea nr.132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;
- h) dispunerii de către instanța de judecată, prin hotărîre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate.”

(9) Activitatea directorului general se suspendă:

- a) în caz de trimitere în instanța de judecată a dosarului penal privind comiterea unei infracțiuni incompatibile cu munca prestată, pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești;
- b) în caz de participare în campania electorală.

(10) Încetarea sau suspendarea mandatului directorului general al autorității centrale în domeniul statisticii se aprobă prin hotărîre de Guvern.

(11) Funcția de director general și de director general adjunct este incompatibilă cu orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților științifice, didactice și/sau de creație.

(12) Directorul general și adjuncții săi nu pot fi persecutați sau trași la răspundere juridică pentru opiniile exprimate și acțiunile în domeniul statistic.

(13) Directorul general și adjuncții săi, pe durata activității, își sistează orice activitate politică.

Capitolul IV

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STATISTICĂ

Articolul 9. Consiliul Național pentru Statistică

(1) Consiliul Național pentru Statistică (în continuare – *Consiliul*) este un organ consultativ, creat pe lângă Guvern, pentru dezvoltarea strategică și promovarea statisticii oficiale.

(2) Consiliul este format din 15 membri și activează în temeiul unui regulament, aprobat de Guvern.

(3) Consiliul are următoarele atribuții de bază:

a) dezbate și formulează recomandări privind dezvoltarea și perfecționarea sistemului statistic național, în scopul creșterii gradului de satisfacere a cerințelor utilizatorilor de date;

b) dezbate, formulează recomandări și avizează proiectul strategiei de dezvoltare a sistemului statistic național și proiectele programelor lucrărilor statistice;

c) formulează propuneri cu privire la dezvoltarea strategică a statisticii oficiale și creează condiții necesare pentru reflectarea în programele statistice a celor mai importante solicitări și cerințe ale utilizatorilor;

d) monitorizează realizarea programelor statistice și a activității de planificare strategică;

e) evaluează și consultă pe marginea problemelor privind nerespectarea principiilor statisticii oficiale;

f) realizează alte atribuții prevăzute în regulamentul său de activitate.

(4) Consiliul are următoarea componență:

a) trei reprezentanți ai autorității centrale în domeniul statisticii;

b) un reprezentant al Academiei de Științe a Moldovei;

c) un reprezentant al Băncii Naționale a Moldovei;

d) patru reprezentanți ai organelor de specialitate ale administrației publice centrale;

e) un reprezentant al organelor administrației publice locale;

f) un reprezentant al învățământului superior de specialitate;

g) un reprezentant al sindicatelor;

h) un reprezentant al mijloacelor de informare în masă;

i) un reprezentant al organizațiilor de patronaj;

j) un reprezentant al societății civile.

(5) Membrii Consiliului sînt numiți prin hotărîre de Guvern, la propunerea instituției respective.

(6) Președintele Consiliului este numit de Guvern.

Capitolul V

COORDONAREA SISTEMULUI STATISTIC NAȚIONAL

Articolul 10. Coordonarea activităților statistice naționale

(1) Producătorii de statistici oficiale utilizează în producerea datelor statistice definiții, metodologii, clasificări și concepte recomandate la nivel internațional.

(2) În acest scop, autoritatea centrală în domeniul statisticii:

a) acordă, după caz, altor producători de statistici oficiale asistența metodologică necesară;

b) coordonează, după caz, diseminarea informației statistice oficiale, efectuată de alți producători de statistici oficiale, inclusiv în adresa organizațiilor internaționale.

(3) Autoritatea centrală în domeniul statisticii, la soluționarea problemelor ce țin de metodologia statistică, are dreptul să antreneze autoritățile administrației publice centrale și locale, alte persoane juridice și fizice.

(4) Deținătorilor de surse de date administrative li se recomandă utilizarea de clasificări, concepte, definiții stabilite de autoritatea centrală în domeniul statisticii, iar în caz de creare a unor surse noi utilizarea acestora este obligatorie.

(5) Alți producători de statistici oficiale sînt obligați să transmită în mod gratuit, la cererea autorității centrale în domeniul statisticii, informația statistică de care dispun, pentru a fi inclusă în seriile de date sau în publicațiile statistice.

Articolul 11. Programele lucrărilor statistice

(1) Informația statistică este produsă de producătorii de statistici oficiale, conform programelor multianuale și anuale de lucrări statistice, aprobate de Guvern.

(2) Programul multianual de lucrări statistice stabilește obiectivele și direcțiile principale de dezvoltare a statisticii oficiale pe o perioadă nu mai puțin de 3 ani.

(3) Programul anual de lucrări statistice reprezintă instrumentul de bază prin care autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale sînt autorizați să realizeze colectarea, stocarea, procesarea, analiza și diseminarea datelor statisticii oficiale, în vederea asigurării informațiilor necesare utilizatorilor.

(4) Programul anual de lucrări statistice cuprinde informații, responsabilități, resurse și termene de realizare, cu privire la:

- a) cercetări statistice;
- b) lucrări de sinteză, studii și analize statistice;
- c) publicații statistice.

(5) Autoritatea centrală în domeniul statisticii cooperează cu alți producători de statistici oficiale la elaborarea programului de lucrări statistice.

Articolul 12. Finanțarea lucrărilor statistice oficiale

(1) Lucrările efectuate de producătorii de statistici oficiale conform programului de lucrări statistice se finanțează de la bugetul de stat și din alte surse, conform legislației în vigoare.

(2) Lucrările statistice, executate de autoritatea centrală în domeniul statisticii, care nu sînt prevăzute în programul de lucrări statistice se efectuează pe bază de contract și se achită de beneficiari.

(3) Mărimea tarifelor la serviciile informaționale, prestate de autoritatea centrală în domeniul statisticii, se stabilește de Guvern.

Capitolul VI COLECTAREA DATELOR

Art.13. Colectarea datelor

(1) Producătorii de statistici oficiale au dreptul să obțină și să colecteze, în scopuri statistice, de la toate persoanele fizice și juridice care cad sub incidența prezentei legi, date statistice și administrative, inclusiv explicații la aceste date.

(2) Producătorii de statistici oficiale au dreptul să verifice autenticitatea datelor statistice, inclusiv în unitățile de activitate ale persoanelor fizice și juridice care practică activitate de întreprinzător, în cazul neprezentării sau prezentării de date eronate.

(3) Autoritatea centrală în domeniul statisticii are dreptul:

a) să angajeze agenți statistici pentru colectarea de date statistice;

b) să solicite și să obțină, gratuit, în scopuri statistice, informații, date statistice și administrative, inclusiv explicații la acestea, de la toate autoritățile administrației publice centrale și locale, persoanele fizice și juridice rezidente în Republica Moldova sau nerezidente care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova;

c) să realizeze și alte drepturi prevăzute de legislația în vigoare specifice domeniului său de activitate.

(4) Indiferent de metodele și sursele de colectare a datelor, datele colectate de producătorii de statistici oficiale, trebuie să fie prelucrate, păstrate și diseminate în conformitate cu prevederile prezentei legi și legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 14. Sursele de colectare a datelor

(1) Producătorii de statistici oficiale sînt împuterniciți să solicite și să colecteze în mod gratuit datele necesare producerii de informație statistică din toate sursele, precum sînt: răspunsurile respondenților, datele administrative deținute de autoritățile administrației publice centrale și locale, de alte persoane fizice și juridice.

(2) Autoritățile administrației publice centrale și locale, alte persoane juridice care dețin date administrative sînt obligate să transmită, în mod gratuit, producătorilor de statistici oficiale informația primară și informația centralizată solicitată.

Articolul 15. Respondenții

(1) Producătorii de statistici oficiale sînt obligați să informeze respondenții despre scopul cercetărilor statistice, temeiul legal și despre drepturile și obligațiile lor.

(2) Producătorii de statistici oficiale asigură respondenții care participă la cercetarea statistică cu instrumentarul statistic necesar. Producătorii de statistici oficiale sînt obligați să publice instrumentarul statistic pe pagina web a autorității respective în domeniul statisticii sau în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(3) La efectuarea cercetărilor, conform programului de lucrări statistice, respondenții sînt obligați:

a) să prezinte în mod gratuit producătorilor de statistici oficiale date veridice și complete, în modul stabilit de autoritatea respectivă în domeniul statisticii;

b) să asigure accesul liber al reprezentanților producătorilor de statistici oficiale la documentele justificative, iar în caz de necesitate, la încăperile de serviciu și de producție, pe terenuri, conform legislației în vigoare.

(4) Producătorii de statistici oficiale au dreptul să acorde respondenților recompensă pentru participare la cercetările statistice, în conformitate cu prevederile legale.

(5) Persoanele fizice nu sînt obligate să prezinte producătorilor de statistici oficiale informație personală privind convingerile ideologice, apartenența politică, antecedentele penale, sănătatea și viața intimă.

Articolul 16. Accesul la date administrative

(1) Autoritatea centrală în domeniul statisticii, în scopul completării volumului de date necesare pentru producerea statisticii oficiale și reducerea sarcinii informaționale asupra respondenților, au dreptul de a accesa și utiliza, în mod gratuit, surse de date administrative, inclusiv cele care conțin date individuale.

(2) Deținătorii de surse de date administrative, alte persoane juridice care gestionează baze de date despre persoane fizice și juridice prezintă în mod gratuit, autorității centrale în domeniul statisticii date generalizate și individuale, inclusiv metadatele aferente acestora. Prevederile de confidențialitate nu pot fi invocate de deținătorii surselor de date administrative și de alte persoane juridice, cu excepția cazurilor cînd actele legislative exclud în mod expres prezentarea și utilizarea datelor în scopuri statistice.

(3) Deținătorii de surse de date administrative: coordonează cu autoritatea centrală în domeniul statisticii conținutul și volumul acestor date, inclusiv eventualele modificări; includ indicatori suplimentari la solicitarea autorității centrale în domeniul statisticii.

(4) Autoritatea centrală în domeniul statisticii utilizează datele obținute conform alin. (2) exclusiv în scopuri statistice.

Articolul 17. Recensăminte și tipuri de cercetări statistice

(1) Cercetările statistice pot fi exhaustive și selective și se realizează în conformitate cu programele lucrărilor statistice.

(2) Recensămîntul populației este o cercetare exhaustivă și se efectuează în baza unei legi aparte.

(3) Alte recensăminte se efectuează prin hotărîre de Guvern.

Capitolul VII

CONFIDENȚIALITATEA INFORMAȚIEI STATISTICE

Articolul 18. Informația statistică confidențială

(1) Informația colectată, procesată și depozitată pentru producerea informației statistice este confidențială în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților statistici.

(2) Nu este considerată confidențială:

a) informația care poate fi obținută din surse public accesibile conform legislației;

b) informația individuală despre adresă, telefon, denumire, gen de activitate, număr de personal;

c) informația ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget, prezentată la solicitarea autorităților administrației publice.

(3) Producătorii de statistici oficiale asigură tuturor utilizatorilor accesul la informația statistică neconfidențială în condiții de egalitate privind volumul și termenele de diseminare.

(4) Autoritatea centrală în domeniul statisticii stabilește standarde și reguli unice referitoare la asigurarea confidențialității informației statistice, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

(5) Informația statistică confidențială se utilizează exclusiv în scopul producerii de informație statistică oficială, în conformitate cu prezenta lege, cu excepția cazului în care unitatea statistică și-a dat consimțământul, în mod expres, în vederea utilizării acestora în orice alte scopuri.

(6) Informația confidențială nu poate fi transmisă unor alte persoane fizice sau juridice, cu excepția altor producători de statistici oficiale, în scopul producerii de informație statistică.

(7) Datele statistice confidențiale nu pot servi drept probă în judecată.

Articolul 19. Protecția datelor statistice

(1) Producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția informației statistice confidențiale și neadmiterea divulgării ei.

(2) Personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care conform atribuțiilor de serviciu are acces direct la datele individuale, este obligat să respecte confidențialitatea acestor date, în timpul și după încetarea activității din funcția respectivă.

(3) Personalul prevăzut la alin. (2) nu are dreptul să utilizeze datele individuale în alte scopuri decât cele statistice, semnînd, la numirea în funcție, o declarație de confidențialitate pe propria răspundere.

Articolul 20. Accesul la date individuale

(1) Au acces la date individuale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care informația individuală este necesară producerii acestei informații.

(2) Accesul la informația individuală, care nu permite identificarea directă a respondenților statistici poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii. Accesul se acordă numai în cazul în care nu există riscul de încălcare a regimului de protecție a datelor individuale și se efectuează în baza unui contract în care se prevede expres: scopul, condițiile de utilizare și obligațiile utilizatorului de a comunica rezultatele cercetării, de a nu publica și transmite date individuale unei terțe persoane, plata aferentă serviciilor prestate utilizatorului.

CAPITOLUL VIII CALITATEA STATISTICII OFICIALE

Articolul 21. Angajamentul privind calitatea

(1) Producătorii de statistici oficiale își asumă angajamentul pentru evaluarea și îmbunătățirea continuă a calității statisticii oficiale, conform prevederilor prevăzute la art. 5 lit. c) din prezenta lege.

(2) Producătorii de statistici oficiale au dreptul să editeze datele primare, să combine și să compileze date din diferite surse exclusiv în scopul îmbunătățirii calității datelor statistice.

(3) Producătorii de statistici oficiale informează și consultă utilizatorii privind calitatea statisticii oficiale.

(4) Producătorii de statistici oficiale colaborează cu mediul academic pentru evaluarea și îmbunătățirea metodologiei statistice.

Capitolul IX DISEMINAREA INFORMAȚIEI

Articolul 22. Diseminarea datelor statistice oficiale

(1) Producătorii de statistici oficiale sînt obligați să disemineze date statistice în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a datelor statistice oficiale.

(2) Diseminarea informației statistice din cadrul programului de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare. În cazul solicitării confirmării informației pe suport de hîrtie, diseminarea se face contra cost cu acoperirea cheltuielilor necesare pentru pregătirea acesteia, în baza unui regulament intern.

(3) Utilizatorii sînt obligați să indice sursa, în cazul utilizării datelor statistice oficiale.

(4) Publicațiile statistice oficiale se diseminează gratuit Președinției, Parlamentului și Guvernului. Altor categorii de utilizatori, publicațiile sînt diseminate, la cerere, contra cost.

(5) Producătorii de statistici oficiale au dreptul să disemineze contra plată date statistice elaborate, în afara programului de lucrări statistice, prin prelucrări speciale adiționale, la cererea utilizatorilor.

(6) Informația statistică nu este diseminată utilizatorilor în cazul în care conține informație confidențială. În acest caz, informația centralizată trebuie să conțină date despre cel puțin 3 unități, iar ponderea unei unități să fie de cel mult 85% din totalul informației centralizate.

(7) Poate fi diseminată informația colectată de la persoanele juridice sau de la persoanele fizice care practică activitate de întreprinzător referitor la situația economică sau a mediului, chiar dacă informația nu corespunde cerințelor stipulate la alin.(6), în cazul în care este necesară informarea societății asupra problemelor de importanță majoră, iar programul lucrărilor statistice prevede diseminarea ei.

Capitolul X

CLASIFICATOARE, NOMENCLATOARE ȘI REGISTRE STATISTICE

Articolul 23. Sistemul clasificărilor statistice

(1) Autoritatea centrală în domeniul statisticii elaborează, aprobă și implementează clasificatoare și nomenclatoare utilizate în scopuri statistice, racordate la standardele internaționale.

(2) Clasificatoarele și nomenclatoarele se elaborează de autoritatea centrală în domeniul statisticii, în colaborare cu autoritățile administrației publice vizate.

(3) Clasificatoarele și nomenclatoarele elaborate de autoritatea centrală în domeniul statisticii sînt obligatorii pentru toți producătorii de statistici oficiale și sînt recomandate pentru alți deținători de surse de date administrative.

(4) Dreptul de editare și difuzare a clasificatoarelor și nomenclatoarelor aparține în exclusivitate autorității centrale în domeniul statisticii.

Articolul 24. Registrele statistice

(1) Autoritatea centrală în domeniul statisticii creează și administrează registre statistice:

- a) pentru asigurarea cu baze de date a cercetărilor statistice;
- b) ca mijloc de informare la efectuarea analizei statistice privind totalitatea unităților statistice și demografia lor;
- c) ca instrument al diseminării informației statistice.

(2) Registrele statistice se creează pe baza datelor cercetărilor statistice și surselor de date administrative.

(3) Autoritatea centrală în domeniul statisticii acordă, la solicitarea persoanelor fizice și juridice, informație despre datele din registrele statistice care se referă la ele personal.

Capitolul XI COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Articolul 25. Participarea și reprezentarea statisticii oficiale în plan internațional

(1) În scopul armonizării statisticilor naționale la standardele statistice europene, autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale participă activ la programele desfășurate pe plan internațional privind promovarea și dezvoltarea normelor și standardelor utilizate în statistica oficială, în scopul asigurării compatibilității sistemului statistic național cu sistemele statistice internaționale și comparabilității pe plan internațional a statisticilor oficiale naționale.

(2) Statistica oficială din Republica Moldova este reprezentată pe plan internațional de directorul general al autorității centrale în domeniul statisticii, pentru domeniile care intră în sfera de activitate a autorității.

Articolul 26. Colaborarea internațională

(1) Autoritatea centrală în domeniul statisticii, în vederea armonizării legislației cu privire la statistica oficială, inițiază, organizează și desfășoară acțiuni de colaborare bilaterală și multilaterală cu oficii de statistică din alte țări și organizații internaționale, în domenii de interes comun, pe subiecte de natură metodologică statistică și pentru implementarea bunelor practici în statistica oficială.

(2) În conformitate cu prevederile alin. (1), autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale dezvoltă, pe bază de reciprocitate, schimburi de experiență, de publicații și alte materiale statistice, cu oficii de statistică din alte țări și cu organizații internaționale.

(3) Autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale sînt în drept de a iniția și organiza proiecte comune de cercetare statistică, cu alte oficii de statistică naționale și internaționale.

(4) Autoritatea centrală în domeniul statisticii încheie, în modul prevăzut de legislație, acorduri de colaborare cu autorități similare din alte țări și cu organizații internaționale.

(5) Autoritatea centrală în domeniul statisticii asigură apropierea progresivă a legislației de acquis-ul comunitar și transpunerea în practică a acestuia, inclusiv directivele comunitare în domeniul statisticii.

Articolul 27. Schimbul de date statistice pe plan internațional

(1) Autoritatea centrală în domeniul statisticii organizează și coordonează, pe plan intern, schimbul de date realizat în nume propriu, precum și pentru

producătorii de statistici oficiale, cu oficiile de statistică naționale și internaționale.

(2) Autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale transmit date statistice, pe plan internațional, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Capitolul XII RĂSPUNDEREA JURIDICĂ

Articolul 28. Răspunderea pentru încălcarea legii

(1) Nerespectarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(2) Autoritatea centrală în domeniul statisticii are dreptul să examineze cazurile de contravenții, să aplice sancțiuni contravenționale, conform legislației, în cazul încălcării prevederilor din prezenta lege.

Capitolul XIII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 29.

(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr.412-XII din 9 decembrie 2004 cu privire la statistica oficială, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni, de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;
- b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- c) va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor prezentei legi.

Președintele Parlamentului

Notă informativă
la proiectul de lege cu privire la statistica oficială

Proiectul de lege cu privire la statistica oficială a fost elaborat de către Biroul Național de Statistică în scopul armonizării legislației naționale cu aquis-ul UE în domeniul statistic (Regulamentul (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. L 87/164 din 31.03.2009, Codul de Bune Practici al Statisticilor Europene, adoptat de Comitetul Statistic European la 28 septembrie 2011).

Necesitatea elaborării proiectului menționat a fost condiționată de prevederile Acordului de Asociere RM-UE (Titlul IV "Cooperarea în sectorul economic și alte sectoare", Capitolul VI „Statistica”), Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.808 din 07.10.2014, precum și de Planul național de armonizare a legislației pentru anul 2015, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 16 din 26.02.2015.

Conform pct. 2.4 din Acordul de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană, s-a stabilit ca măsura de implementare - introducerea modificărilor și completărilor în Legea nr. 412 din 09.12.2004 cu privire la statistica oficială, la aspectele ce țin de principiile fundamentale ale statisticii oficiale, independența profesională a directorului general al BNS cu un mandat de activitate fix și criterii clare de angajare și eliberare din funcție, fortificarea protecției confidențialității informației statistice în procesele de producere și diseminare, precum și reactivarea Consiliului Statistic, în conformitate cu cerințele și bunele practici europene.

În scopul realizării acestei acțiuni, în cadrul BNS, conform prevederilor Legii privind actele legislative, a fost creat grupul de lucru pentru revizuirea cadrului legal în domeniul statistic.

Prin urmare, a fost elaborat un nou proiect de lege cu privire la statistica oficială, deoarece amendamentele propuse, de către grupul de lucru, au depășit mai mult de o treime din prevederile legii cu privire la statistica oficială în vigoare.

Totodată, menționăm că, la elaborarea proiectului dat au participat și experți internaționali în domeniul statistic, în cadrul proiectului de cooperare între Biroul Național de Statistică și Statistica Suediei.

Proiectul de lege reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, stabilește cadrul juridic pentru dezvoltarea, producerea, diseminarea și coordonarea statisticii oficiale.

Structura proiectului de lege a fost întocmită în conformitate cu legea – cadru cu privire la statistică, elaborată și propusă de EUROSTAT pentru statele Europei de Est, Caucaz și Asia Centrală.

Proiectul a fost supus dezbaterilor publice, fiind plasat pe pagina web a Biroului Național de Statistică, www.statistica.md, la compartimentul *transparența în procesul decizional*, directoriul *proiecte de decizii*.

Implementarea proiectului în cauză nu necesită cheltuieli suplimentare.

În contextul celor expuse, Biroul Național de Statistică prezintă spre examinare și aprobare proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la statistica oficială.

Director general

Vitalie VALCOV